

MAŁOPOLSKA WYŻSZA SZKOŁA EKONOMICZNA W TARNOWIE

KARTA PROGRAMOWA

Moduł kształcenia	Zarządzanie ryzykiem w logistyce	
Nazwa modułu kształcenia w języku angielskim	Risk Management in Logistics	
Kierunek studiów	Zarządzanie	
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	
Forma kształcenia	stacjonarne	
Poziom przedmiotu (podstawowy/specjalnościowy/ ogólnouczelniany/kierunkowy/praktyczny)	specjalnościowy	
Status przedmiotu (obowiązkowy/do wyboru)	obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia	Studia II stopnia	
Język wykładowy	polski	
Semestr realizacji modułu	IV	
Liczba punktów ECTS	3	
Liczba godzin	Forma modułu: wykład	Forma modułu: ćwiczenia
	40	-
Jednostka realizująca moduł	Katedra Zarządzania	
Moduły poprzedzające	-Podstawy zarządzania, Zarządzanie Jakością	

Syntetyczna charakterystyka modułu

Przedmiot poświęcony zagadnieniom szeroko rozumianego ryzyka. Ryzyko dotyczy nie tylko działalności gospodarczej, ale i każdej czynności wykonywanej przez człowieka – jest zatem wszechobecne we wszystkich dziedzinach. W związku z tym problematyka radzenia sobie z okolicznościami niepewności, podejmowanie decyzji w sytuacji (i świadomości) ryzyka jest istotnym zagadnieniem stanowiącym przedmiot niniejszego modułu. Z ryzykiem spotykają się menadżerowie zarządzający firmami, specjaliści z branży bankowo-finansowej i specjaliści z zakresu nieruchomości. Ryzyko obecne jest w intensywnie rozwijającej się branży logistycznej. Ryzyko to podlega analizie w ujęciu efektywnościowym (majątkowym, materialnym) i skuteczności (osiągania przyjętych celów). Stąd tematyka zarządzania ryzykiem może być poruszona na wszystkich profilach kształcenia – moduł obejmuje metody zarządzania ryzykiem (Risk Management) w różnych ujęciach, stanowiąc dobre przygotowanie (instrumentalne i analityczne) do zarządzania ryzykiem w praktyce.

Cele modułu

- Zapoznanie z problematyką niepewności i pojęć z nim związanych
- Identyfikacja i opis czynników ryzyka i ich zmiennych
- Tło historyczne rozwoju problematyki związanej z ryzykiem
- Normatywne podejście do ryzyka
- Risk management – metody i techniki zarządzania ryzykiem
- Identyfikacja zagrożeń w działalności logistycznej (case study).
- Analiza ryzyka występującego w wybranych przykładach operacyjnej działalności logistycznej (case study).
- Zarządzanie ryzykiem w praktyce - przykłady rozwiązań/zastosowania konkretnych narzędzi minimalizujących skutki zaistnienia ryzyka w analizowanych przypadkach.

Opis efektów uczenia się modułu		
Symbol efektu uczenia się dla modułu	Osiągnięte efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
Wiedza:		
W_01	Student zna definicje ryzyka (opisowe i iloczynowe) obecnego w zarządzaniu dowolnego typu organizacją lub/i jednostką organizacyjną oraz potrafi wymienić jego zmienne.	K_W01 K_W03 K_W05 K_W08
W_02	Zna instrumenty wykorzystywane w różnych obszarach działalności organizacji, (w tym projektowania i doskonalenia organizacji) oraz zna uregulowania prawne a także normy i standardy dotyczące funkcjonowania różnych typów organizacji.	
W_03	Zna klasyfikację ryzyka oraz przyczyny jego powstania.	
Umiejętności:		
U_01	Potrafi zdefiniować podejścia do ryzyka z punktu widzenia najważniejszych źródeł normatywnych.	K_U07 K_U02 K_U03
U_02	Potrafi przy pomocy odpowiednich narzędzi i metod kwantyfikować ryzyko w procesach logistycznych oraz nim zarządzać	K_U09
Kompetencje społeczne:		
K_01	Jest przygotowany do aktywnego udziału i współpracy w opracowywaniu analiz ryzyka.	K_K05 K_K06
K_02	Praktycznie podchodzi do analizy ryzyka, przewidując ryzyko już podczas planowania i realizacji projektów.	

Kryteria oceny efektów uczenia się oraz metody ich weryfikacji						
Symbol efektu uczenia się (1)	na ocenę 2	na ocenę 3	na ocenę 4	na ocenę 5	na ocenę 6	Metody weryfikacji efektów uczenia się (2)
W_01	Nie definiuje i nie rozumie istoty ani specyfiki ryzyka	Posiada w pełni odwrotną wiedzę nt. istoty ryzyka (pozbawioną procesu rozumienia).	Definiuje i rozumie istotę i specyfikę ryzyka	Potrafi powiązać teoretyczne ujęcie ryzyka, jego istoty i specyfiki z praktyką	Wykazuje wyraźnie pogłębioną wiedzę w temacie.	EP,
W_02	Nie zna instrumentów wykorzystywanych w poszczególnych obszarach działalności organizacji, (w tym projektowania i doskonalenia organizacji) ani nie zna uregulowań prawnych a także norm i standardów dotyczących funkcjonowania różnych typów organizacji.	Słabo zna instrumenty wykorzystywane w poszczególnych obszarach działalności organizacji, (w tym projektowania i doskonalenia organizacji) oraz słabo zna uregulowania prawne a także normy i standardy dotyczące funkcjonowania różnych typów organizacji.	Dobrze zna instrumenty wykorzystywane w poszczególnych obszarach działalności organizacji, (w tym projektowania i doskonalenia organizacji) oraz zna uregulowania prawne a także normy i standardy dotyczące funkcjonowania różnych typów organizacji.	Bardzo dobrze zna instrumenty wykorzystywane w poszczególnych obszarach działalności organizacji, (w tym projektowania i doskonalenia organizacji) oraz bardzo dobrze zna uregulowania prawne a także normy i standardy dotyczące funkcjonowania różnych typów organizacji.	W poszerzonym stopniu zna instrumenty wykorzystywane w poszczególnych obszarach działalności organizacji, (w tym projektowania i doskonalenia organizacji) oraz w poszerzonym zakresie zna uregulowania prawne a także normy i standardy dotyczące funkcjonowania różnych typów organizacji.	EP
W_03	Nie zna klasyfikacji ryzyka ani przyczyn jego powstania i następstw realizacji.	Posiada w pełni odwrotną wiedzę nt. klasyfikacji ryzyka, jego powstania i skutków, pozbawioną procesu	Zna specyfikę ryzyka dot. rynku i działalności gospodarczej oraz przyczyny jego	Posiada wiedzę z analizowanego zakresu na wysokim poziomie.	Wykazuje wyraźnie pogłębioną wiedzę w temacie.	EP

		rozumienia.	powstania i następstwa.			
U_01	Nie potrafi zdefiniować podejścia do ryzyka z punktu widzenia najważniejszych źródeł normatywnych.	W sposób jedynie odtwórczy potrafi zdefiniować podejścia do ryzyka z punktu widzenia najważniejszych źródeł normatywnych.	Prawidłowo potrafi zdefiniować podejścia do ryzyka z punktu widzenia najważniejszych źródeł normatywnych.	Analizuje i ocenia podejścia do ryzyka z punktu widzenia najważniejszych źródeł normatywnych w urozmaicony sposób, wspierając się wiedzą teoretyczną z zajęć	Twórczo ocenia podejścia do ryzyka z punktu widzenia najważniejszych źródeł normatywnych w urozmaicony sposób, wspierając się wiedzą teoretyczną z zajęć	EP
U_02	Nie potrafi stosować narzędzi i metod kwantyfikujących ryzyko w procesach logistycznych ani nim zarządzać.	Jedynie w ograniczonym zakresie potrafi przy pomocy odpowiednich narzędzi i metod kwantyfikować ryzyko w procesach logistycznych oraz zarządzać nim.	Prawidłowo, ze zrozumieniem potrafi przy pomocy odpowiednich narzędzi i metod kwantyfikować ryzyko w procesach logistycznych oraz zarządzać nim.	Bazując na wiedzy teoretycznej z zajęć, ze zrozumieniem potrafi przy pomocy odpowiednich narzędzi i metod kwantyfikować ryzyko w procesach logistycznych oraz zarządzać nim	Twórczo i w sposób rozbudowany o własną interpretację, ze zrozumieniem potrafi przy pomocy odpowiednich narzędzi i metod kwantyfikować ryzyko w procesach logistycznych oraz zarządzać nim.	EP
K_01	Nie jest przygotowany do aktywnego udziału w opracowywaniu analiz ryzyka.	Jest słabo przygotowany i chętny do aktywnego udziału w opracowywaniu analiz ryzyka.	Jest przygotowany do aktywnego udziału w opracowywaniu analiz ryzyka.	Jest przygotowany, zainteresowany i gotowy do wniesienia własnego wkładu w opracowywaniu analiz ryzyka	Biegłe potrafi brać aktywny udział w opracowywaniu analiz ryzyka, przejawiając zdolność do twórczych modyfikacji poznanych narzędzi analizy	EP
K_02	Nie podchodzi praktycznie do analizy ryzyka, nie jest w stanie przewidywać ryzyko już podczas planowania i realizacji projektów.	W sposób odtwórczy podchodzi do analizy ryzyka, z pomocą innych jest w stanie przewidywać ryzyko na etapie planowania i realizacji projektów.	Podchodzi praktycznie do analizy ryzyka, jest w stanie przewidywać ryzyko już podczas planowania i realizacji projektów	Dostrzega i interpretuje zależności na rynku gospodarczym oraz podchodzi praktycznie do analizy ryzyka, przewidując ryzyko już podczas planowania i realizacji projektów	W twórczy sposób interpretuje zależności rynku oraz podchodzi praktycznie do analizy ryzyka, przewidując ryzyko już podczas planowania i realizacji projektów.	EP

- (1) wpisać symbol efektu uczenia się
- (2) wpisać np.: EU – egzamin ustny; EP – egzamin pisemny; T – test; P – prezentacja; PR – projekt; ES – esej; RE – referat, D – dyskusja, itp.

Treści kształcenia modułu	
Forma modułu: wykład	Forma modułu: ćwiczenia
<p>1. Wprowadzenie do zajęć – prezentacja wymagań w kontekście zdefiniowanych efektów uczenia się, prezentacja literatury oraz potocznych poglądów na temat niepewności i ryzyka w życiu codziennym.</p> <p>2. Historyczne ujęcie ewolucji ryzyka i logistyki. Ryzyko i jego elementy składowe, przyczyny i skutki realizacji ryzyka. Pojęcia związane z ryzykiem (zdarzenia losowe, strata, wypadek losowy, zagrożenie, niebezpieczeństwo), rys historyczny rozwoju idei szacowania ryzyka i zapobiegania jego skutkom z zastosowaniem podstaw filozoficznych, klasyfikacja ryzyka.</p> <p>3. Przegląd najważniejszych podejść do ryzyka - standardy doskonalące funkcjonowanie organizacji, akty prawne, systemy dedykowane zarządzaniu ryzykiem, instrumenty zarządzania ryzykiem w projektach.</p> <p>4. Identyfikacja, szacowanie i nadzorowane oddziaływanie na ryzyko – metody, narzędzia i systemy (metody i narzędzia sytuacyjne, audyt, FMEA, miary efektów inwestycji, podejście procesowe, rozróżnienie faz i etapy zarządzania ryzykiem, PN-EN ISO 31000: 2018, FERMA, PRINCE 2,</p>	

5. Wybrane praktyczne aspekty identyfikacji ryzyka w funkcjonowaniu organizacji logistycznej/działaniach logistycznych - analiza ryzyka - case study – w określonych sytuacjach gospodarczych.	
6. Podsumowanie i zakończenie zajęć - korzyści zarządzania ryzykiem	

Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> Smolska M., Wiśniewski T., Ziolo K., <i>Zarządzanie ryzykiem w projektach logistycznych</i>, Wyd. Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 201 Jajuga, K., <i>Zarządzanie ryzykiem</i>, PWN, Warszawa 2019. Kaczmarek, T., T., <i>Zarządzanie ryzykiem. Ujęcie interdyscyplinarne</i>, Difin, Warszawa 2010. Standard Zarządzania Ryzykiem, FERMA 2003 rok, pdf, dostępny w Internecie (on line): http://www.ferma.eu/app/uploads/2011/11/a-risk-management-standard-polish-version.pdf; Folejewska, A., <i>Analiza FMEA – zasady, komentarze, arkusze</i>, Wydawnictwo VERLAG DASHOFER Sp. z o.o. Świat profesjonalnej wiedzy 2010, dostępny w Internecie (online) http://bg.uni.opole.pl/wp-content/uploads/ED-FMEA.pdf
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> Wolters Kluwer, Warszawa 2013. Ząbek, J., <i>Doradztwo organizacyjne w przykładowym modelu ewolucji przedsiębiorstw motoryzacyjnych</i>, Problemy Zarządzania, nr 3, 2013. Ząbek, J., <i>Rola kierownictwa organizacji w zarządzaniu ryzykiem zgodnie z normą ISO 31000</i>: 2018. Zeszyty Naukowe Małopolskiej Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Tarnowie, 3/2019,. dostępny w Internecie (on-line): http://zn.mwse.edu.pl Kleniewski, A., <i>Zarządzanie ryzykiem w systemach zarządzania jakością, środowiskiem, bezpieczeństwem i higieną pracy – praktyczne rozwiązania</i>. W: Sikora T. (red.). <i>Zarządzanie Jakością Doskonalenie Organizacji</i>, Wydawnictwo Naukowe PTTŻ, Kraków 2010. 4. PN – EN ISO 31000: 2018 Zarządzanie Ryzykiem. Wymagania Zeszyty Naukowe Małopolskiej Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Tarnowie (zn.mwse.edu.pl).

Metody dydaktyczne

Wykłady aktywujące prowadzone w oparciu o literaturę, ilustrowane materiałem w formie prezentacji multimedialnej (rysunki, schematy, wykresy itp.); podawanie konkretnych przykładów (również poprzez prowadzenie wyliczeń) świadomego ograniczania ryzyka w logistyce dystrybucji (jako wybranych efektów zarządzania), i w inwestowaniu.

Nakład czasu pracy studenta w przeliczeniu na godziny i punkty ECTS

Elementy składające się na pracę studenta	Ilość godzin	Ilość punktów ECTS
Udział w wykładach	40	
Udział w ćwiczeniach	-	
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	20	
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń		
Przygotowanie się do egzaminu	15	
Przygotowanie się do zaliczenia		
Przygotowanie eseju		
Przygotowanie prezentacji		
Przygotowanie referatu		
Przygotowanie projektu		
Inne (wymienić jakie) (zadania i testy na PE)		
Suma	75	